

— Isto noč kakor Dečku so obiskali tativi v Slivnem posestnico Agato Marinko in ji odnesli 3500 Din.

Nad 5000 Din potegnil iz zaklenjene omare. V Zgornjih Bitnjah pri Kranju je vdrl neznanec s ponarejenim ključem v stanovanje posestnice Pavle Eržen in sunil iz zaklenjene omare 5650 dinarjev.

*

Slovenska Krajina.

Črensovci. Za fantovski tabor, ki bo 25. avgusta, vlada veliko zanimanje. Prosimo vse udeležence-goste, ki mislijo pri nas prenočevati, da se pravočasno prijavijo. Tudi za obed se je treba prijaviti. Sporočite le število po listnicah na naše Prosvetno društvo. Kakor znano, bo obed stal le 3 Din. Prenočišče bo brezplačno. Med sv. mašo bo skupno sv. obhajilo, h kateremu bi naj pristopili, če le mogoče, vsi fantje. Spovejte se po možnosti že doma, tu bo v soboto popoldne in v nedeljo tujtraj na razpolago več spovednikov. Molite, da bo naš praznik obrodil obilne sadove. Agitirajte od fanta do fanta, da bo čimvečje udeležba. Natančen spored objavimo v prihodnji številki.

Mladi zborujejo.

Slovensko katoliško akademsko društvo »Zavednost« je imelo te dni sestaneke. Domača študirajoča mladina zasleduje z vso vnemo in ljubeznijo naše prekmurske težave in se pripravljajo na delo v pomoč našemu kmetu in delavcu. Posebno je pozdraviti zanimanje visokošolcev za srednješolce, ki zapuščajo Soboto in odhajajo v druge gimnazije. Poseben odsek »Zavednosti« obiskuje starše teh srednješolcev in jim daje navodila in nasvete, kam naj se njihovi sinovi in hčere obrnejo. Govorili so tudi o poživitvi naših prosvetnih društev, katerih obnova se mora takoj pričeti. Poseben poudarek bi naj bil na socialnem pouku in gospodarski organizaciji. Tudi našim sezonskim delavcem se mora posvečati večja pažnja. Treba bo rešiti tudi vprašanje prodaje naših kmečkih pridelkov: žita in posebno živine. Skrajni čas je že, da se vrne zopet pro-

sta konkurenca pri kupovanju živine v Slovenski Krajini.

Občni zbor »Zavednosti«. SKAD »Zavednost« v Prekmurju javlja članom in starešinam, da bo redni občni zbor v ponedeljek, 19. avgusta, in ne 13., kakor je bilo javljeno na povabilih, ob pol osmih v Martinišču v Soboti. Tu se bo tudi sestavil nov imenik članov. Kdor ne pride na občni zbor in se pred občnim zborom ne bo opravičil, se bo črtal iz imenika. V primeru slabega vremena se bo vršil občni zbor dan pozneje.

Most na Petanjcih. Velikokrat se je že govorilo o potrebi zgraditve mostu čez Muro na Petanjcih. Zdi se nam potrebno, da tudi na tem mestu spregovorimo nekaj besedi o tej važni gospodarski in prometni zvezi čez Muro med Slovensko krajino in Slovenskimi goricami. Sproževalo se je to vprašanje skoraj na vseh zborovanjih, političnih in gospodarskih. In vendar je vsa zadeva v popolnem zastoju. Narekujejo potrebo zgraditve tega mostu razne okoliščine, ki se jih nikakor ne more in ne sme podcenjevati. Kakor je znano, vozi sedaj brod, ki pa zdaleka ne odgovarja razmeram prometa in ob povodnih popolnoma odpove. Promet ob povodni odpove in se vrši v taki množini kakor nič. V bližini tega broda sta pa dva važna mineralna vrelca: na Petanjcih in v Slatini Radenci. Veliko se te kisle vode prevaža čez brod v Slovensko krajino. Poleg kisle vode se prevaža čez brod tudi stavbeni material, raznovrstni poljski pridelki, vino iz

Slovenskih gor in tudi avtomobilski promet je zelo velik, ker je zveza z Mariborom in s Slovenskimi goricami tukaj najboljša in najkrajša iz vsega soboškega okraja in delno tudi lendavskega. Razume se potemtakem, da se dostikrat nakopičijo kmečki vozovi v taki množini ob brodu na obeh Murinih bregovih radi polj na obeh straneh, zlasti v poletni dobi, da o potrebi zgraditve mostu odpade vsaka nadaljna debata; kajti petanjski brod zdaleka ne odgovarja vsem potrebnim gospodarskim in prometnim zahtevam. Poleg tega je pa še v bližini kopališče Slatina Radenci, kjer je tujski promet zelo velik. In dostikrat se kopališki gostje iz tujih držav ustavljajo ob brodu in zro z začudenjem, zakaj se vendar ne zgradi tu most, ki bi edini mogel odgovarjati razmeram in času. Razumljivo je, da gledajo z začudenjem to prometno počasnost brodo in si razlagajo po svoje skrbi merodajnih oblasti za hiter in dober promet. Kakor že omenjeno, ob povodni je zapadni del Slovenske krajine za nekaj dni odrezan od sveta, ker brod ne more voziti in dostop do njega je radi visoke vode nemogoč. Vozovi, namenjeni čez Muro, se morajo seveda vračati domov, ali pa zaviti daleč okrog in iti čez veržejski most, kar pa povzroča potrat časa in nepotrebno izdajanje denarja. In vrhu tega je še v bližini državna meja z Avstrijo. Dokler je bila Radgona pod Jugoslavijo, je radgonski most nadomestoval za nad polovico prometa petanjskega broda. Po priključitvi Radgone k Avstriji pa je nastala prometna zagata, ki se sedaj kaže isano

Človek z dvema srcema

Pred kratkim so ugotovili zdravniki, da ima Edvard Reynolds iz Pittsburga v severno-ameriški državi Pennsylvania dve srci, na vsaki strani po enega.

Posledica sporta.

V novejši dobi posveča tudi ženski svet sportu veliko pažnjo. Radi sportnega vežbanja so se v splošnem povečale ženske noge pri čevljih za eno številko.

Žalosten pojav.

V Združenih državah Amerike je odvisno od javne preskrbe in dobrodelnosti 18.500.000 ljudi, kar znaša 15 odstotkov celotnega prebivalstva.

Januš Golec:

Po divjinah Kanade

Ljudska povest po raznih virih.

Jeleni so odbrzeli, za glavnim tropom pa je ostal na površini leda cel klopčič ranjenih in na smrt zadetih živali. Ko se je približal lovec plenu, so skušali nekateri ranjenci, da bi se odvlekli s prestreljenimi udi, kar jim pa ni uspelo na gladkem ledu.

Ranjene sta poklala s 'ovarišem z noži, pretežna večina je že bila mrtva. Bili so sami res lepi komadi s sivkasto, skoro belo kožo in z močnim rogovjem.

Trajalo je nekaj časa, predno so se upali pritlikavi Indijanci iz gozda. Vsak je nosil seboj kako posodo. Bližali so se po kolenih, prepevali, molili in se drli iz polnih grl od veselja.

Amerikanec je jemal ... ustreljenih 20 komadov drobovje. Pri pogledu na na meseni delež čakajoče Indijance se je prepričal Gruber, da niso ti rdečkarji nič boljši nego ljudožrci. Ameri-

kanec jih je preklinjal, jih pometal po ledu in jim je grozil z nožem. Prišlo je do srditega prepira. Navec se je bal, da bi lahko planili pritlikavci po tovarišu, se je preril skozi prepirljivce in zaklical Lavisonu:

»Deli z njim deli, Lavison!«

Amerikanec jim je prepustil 10 jelenov. Indijanci so zagnali babilonski krik in so odvlekli z leda na obrežje trupla težkih jelenov.

»Tatinska svojad!« je godrajal Lavison, med tem ko si je otiral pot s čela. »Sedaj trdijo, da so oni reprosil velikega duha, da je poslal jelene. Brez tebe bi ne bili toplega mesa niti vohali! Prej kot v enem tednu bodo pripravili v svoje nenasitne želodce celi plen do zadnje dlake in kopita. To je pa tudi zadnje, kar sva storila za te proklete ljudožere. Ali si videl, kako so se vrgli na sirovo drobovino? Resnega mnenja sem, da ne bova videla nobenega jelena več. Je že prepozno za potovanje. Velika čeda jo je ubrala proti jugu. Imela sva srečo, presneto srečo! Sedaj pa hitro zginiva z mesoni, sicc. bova imela opravka s krdelom volkov.«

in nas žudi že leta in leta. Zato je res nujno, da začne oblast temeljito razpravljati o zgraditvi novega mostu na Petanjcih. — Opazovalec.

Polana. V nedeljo, 11. avgusta bo pri nas Donatno prošenje. Pontifikalno sv. mašo bo opravil mil. g. Greif Ivan, ptujski prošt.

Na Sladko goro grede romarji iz Črensovca 11. avgusta zgoraj zjutraj. Sv. maša bo po možnosti ob 5 na Srednji Bistrici. Kdor hoče, se nam lahko pridruži.

Tistim, katerih se tiče.

(Dopis kmečkega fanta.)

Med sklepi, sklenjenimi na zborovanju učiteljske organizacije, sem tudi čital stavek, da se učiteljstvo ne meša v politiko, marveč da je njegovo delovanje neustrankarsko. Lepo povedano, samo da bi to tudi vedno bilo res! Pa se spominjam, kako je bilo pretekla tri leta, zlasti pri občinskih volitvah leta 1933. Nočem govoriti splošno ter dolžiti tudi take, ki niso krivi. Kot kmečki fant sem za to prepošten. Tisti pa, ki so krivi, naj se zavedajo, da ljudstvo tega ne bo pozabilo, kar je njemu bilo storjene krivice od strani gotovih oseb, ki pripadajo učiteljskemu stanu. Pisec teh vrst je sam postal žrtev denunciacije iz teh vrst, češ, da je protidržaven element. Moral je v zapor, odkoder je bil izpuščen kot nedolžen. Veliko gmotno škodo pa je le imel. Ali mu jo bo povrnil tisti, od katerega je izvirala ta denunciacija? Ob petomajskih volitvah se je zopet vohalo za meno, ali sem kje kaj govoril proti režimu, ter se je dostavilo, da mi malo zopetnega zapora ne bi nič škodovalo. Ali ni je tak človek v svesti, da se storjena krivica mora popraviti? Učiteljem poštenjakom pa vsa čast!

Moško sukno

po 14 Din

536

v TRPINOVEM BAZARU.

Oni večer po obilnem jelenjem lovu so se mastili z mesom tudi od Indijancev kupljeni psi, ki niti stati niso mogli od lakote. Ravno tako so slavili lovsko srečo Messer-Indijanci. Za kako dolgo bi bilo zadostovalo 10 jelenov potratnemu plemenu, se ni dalo določiti. Že drugi dan sta prišla dva tuja Indijanca s pasjimi sanmi in njun prihod so pozdravljali tovariši s ponovno pojedino in praznovanjem, ki se je zavleklo pozno v noč. »Računam, da se bova znebila prokletih ter stalno gladnih sosedov«, je pripomnil Lavison, ko je stopil drugo jutro z vedrom vode v kočo. »Ta dva Indijanca sta bila odposlanca. Vzemite puško in pogledajte, kaj da nameravajo.«

Messer-Indijanci so podirali taborišče. Lavison je nagovoril nekatere bojovníke, ki pa mu niti odgovorili niso. Svojo ploščnato roko je položil poglavarju na pleča, ta pa ga je porinil na stran in mu obrnil hrbet. Ves nevoljen je pograbil Amerikanec Indijanca in mu je trolbil v uho nekaj v indijansčini, kolikor je pač znal. Prejel je zelo kratek odgovor. Stari in razcefrani poglavar je pokazal z roko proti severu in je kričnil par nerazumljivih besed.

DRUŠTVENE VESTI

Desetletnica Katoliškega doma v Ljutomeru.

Mladina, ali še veš, s kako radostjo in s kakim navdušenjem in veseljem ter s kako prireditvijo smo pred desetimi leti otvorjali in blagoslovljali v Ljutomeru Katoliški dom? Po desetih letih vas znova vabimo k proslavi jubileja, ki bo 8. septembra. Res je, da deset let še ni tako dolga doba, a zadnjih deset let našega prosvetnega dela, o njem bomo tudi na tem mestu govorili v prihodnjih člankih, zasluzi vso pozornost zlasti danes po oživiljenju naše ljudske prosvete. Zato vabimo vse naše prijatelje iz ljutomerskega, radgonskega in ormoškega okraja in še one iz Slovenske krajine, posebej še vse one, ki so se pred desetimi leti udeležili otvoritve in blagoslovitve našega Katoliškega doma, da pridejo tudi tokrat in se z nami radujejo. 8. september naj bo naš prileški prosvetni tabor!

Naše prosvetno društvo je oživljeno. Manjkal pa nam je dosedaj zunanji simbol naše skupnosti, manjkal nam je društveni prapor. Temu smo odpomogli. Arhitekt Pengov iz Ljubljane nam je naredil načrte. Zato bo osmi september obenem dan blagoslovitve našega novega društvenega prapora, prvega po vstajenju naše prosvete. Z zagrujenim praporom bomo od Katoliškega doma korakali v cerkev k slovesni maši, po maši pa z razkritim praporom in godbo v dvorano, kjer bo slavnostni občni zbor z imenovanjem nekaterih novih častnih članov. Popoldne bo slavnostna akademija, ki bo simbolično prikazala vsebino našega dela in hotenja.

Vabimo vas k proslavi našega jubileja, obenem vas pa prosimo, naši prijatelji, da nam z denarnimi prispevki pomagata plačati naš novi društveni prapor, ki bo umetnina in ponos vsega okraja. Do nekaterih se bomo pisмено obrnili s prošnjo za zlato žablje novemu praporu. Prosimo, da ne zavržejo naše prošnje. Po svojih močeh pa bomo darovali vsi, kar bo v teh težkih dneh mogoče. Morda

bi se našel nepoznani prijatelj, ki bi za naš novi prosvetni prapor hotel prispevati kak biser. Naj ga nakaže na račun Okrajne posojilnice v Ljutomeru, čekovni račun št. 10746. Hvaležnost in zvestoba!

Toliko v vednost za danes. V podrobnostih bomo obveščali prijatelje v nadaljnjih člankih, katere zasledujte. Torej mislite na 8. september in na prileški Ljutomer! Vaši prijatelji vas vabijo!

Fantovski tabor v Jarenini. Zvesti izročilom naših prednikov se bodo zbrali fantje iz Slovenskih goric na fantovskem taboru, ki bo 18. avgusta v Jarenini. Dvoje velikih vzorov bo združilo ta dan tisoč fantovskih src v eno. Zarezati hočemo ta dan globoko brazdo v nivo svojega duhovnega življenja in v njo položiti zlato zrno trdne vere in goreče ljubezni do Evharistije in urejenega verskega življenja v duhu KA. Spored tabora je sledeč: do 9.15 zbiranje udeležencev pri Sparlovem križu, od koder ob 9.15 odhod z godbo in zastavami na čelu v župno cerkev, kjer bo pridiga in sv. maša, ki jo bo daroval eden gg. kanonikov iz Maribora. Po maši pred cerkvijo slavnostno zborovanje, na katerem bosta govorila dva zastopnika FKA iz Maribora in fantje. Fantje Slovenskih goric! 18. avgust je naš dan, posvečen sv. Evharistiji in naši duhovni in prosvetni obnovi. Pridite!

Sv. Trojica v Slovenskih goricah. V nedeljo, 25. avgusta bo pri nas evharistični mladeniški tabor za lenarško dekanijo, ki bo veličastna mladeniška manifestacija. Mladeniški fantovske KA po župnijah, sestavite takoj agitacijske odbore za najobilnejšo udeležbo! Podroben spored bomo še objavili.

Fantovski tabor pri Sv. Jožefu nad Slov. Bistrico v nedeljo, 11. avgusta mora biti veličastna manifestacija katoliško mislečih fantov iz dekanij Slovenska Bistrica in Dravsko polje. V času duhovne krize, ki jo preživlja mladina, hočemo obrniti svoje oko na vire duhovne rasti in napredka, ki teko iz nebeskih zakladnic. Sv. Evharistija in Katoliška akcija sta dve svetli točki, okrog katerih se bomo strnili na naš fantovski praznik. Fantje! Na noge v nedeljo, 11. avgusta! Tisoč nas naj bo in še več!

Po odhodu Indijancev sta vzela lovca pse v kočo in sta menjaje stražila. Drugo jutro sta videla široko sled v snegu, katero je zapustilo odhajajoče indijansko pleme. Z izginom Indijancev je padlo živo srebro na 50 stopinj pod ničlo in dolga, meglena zimska noč je objela ter zavila neizmerno pokrajino.

Lovca sta bila rešena nadležnih pritikavcev. Založena sta bila bogato z mesom ter kurjavo. Ogladila sta si položaj po možnosti udobno v kočuri in čakala cele mesece dolgo na dnevno svetlobo.

Le tu in tam, če je prenehal veter, sta mogla izpod strehe na prosto. Za prerijskega lovca, ki ni poznal severa, je bil megleni, sivi svet krog njega izredna zanimivost. Skozi dvojno luč je bleščala bleda, okrogla obla, o kateri je trdil Amerikanec, da je sonce. Tišina in puščoba pa sta se le oprijemali srca.

»Kje so volkovi?« je vprašal Nemeč.

»Volčja zverjad ne more živeti od golega snega. Podijo se dalje proti jugu za jeleni, ali pa dalje severno za bizam-voli.«

Zboljšanje zdravstvenih

razmer pri otrokih.

Pred 200 leti je dosegel od štirih novorojenčkov v Londonu samo eden starost petih let. Danes doseže od 10 novorojenih devet otrok pet let.

Porast mestnega prebivalstva.

Ob izbruhu svetovne vojne je bilo na vsem svetu 15 mest z nad en milijon prebivalci. Danes se je dvignila ta številka na 29. Dunaj pa je nazadoval v povojni dobi za 300.000; Carigrad za 600.000 prebivalcev.

Zahtevajte povsod »Slov gospodarja«.

(Dalje.)